

Rašeliništní mechorosty Českomoravské vrchoviny

Táňa Štechová, Eva Holá, Alžběta Manukjanová

výsledky 2016-2017

Palustriella commutata (hrubožebrec proměnlivý)

Palustriella commutata je mohutný bokoplodý mech s typicky jednostranně srpovitě zahnutými lístky. Od zdánlivě podobných druhů rodu *Drepanocladus* s.l. jej (i ostatní druhy r. *Palustriella*) odlišuje přítomnost parafylií, které hojně porůstají lodyžku. Od ostatních druhů r. *Palustriella* jej lze spolehlivě odlišit jen mikroskopicky. **Jedná se o druh tufových pramenišť, kapavých vápencových skal a vápnitých bažin a slatin.**

Kategorie ohrožení (LC / rLC-att)

Vzhledem k řídkému výskytu silněji vápnitých geologických substrátů v regionu a tedy i nedostatku vhodných stanovišť patří druh na Českomoravské vrchovině k velmi vzácným mechům, který zde však v minulosti nikdy příliš hojný nebyl.

Rozšíření

Palustriella commutata roste hojně na vhodných stanovištích v celé ČR. Na Českomoravské vrchovině byl zaznamenán na 4 lokalitách: PR Řeka, PR Zlatá louka a PP u Tučkovy hájenky ve Žďárských vrších a na prameništi Na Klátově nedaleko Telče. Na žádné z lokalit druh netvoří větší porosty.

Ohrožující faktory a péče o lokality

Stejně jako většina ostatních slatiništních druhů je *Palustriella commutata* ohrožen absencí managementu či jeho nevhodným prováděním, poklesem hladiny spodní vody a následnými změnami v konkurenčních poměrech na lokalitách (především acidifikace spojená s expanzí rašeliníků, vyšší zapojení bylinného patra). **Kromě pravidelného kvalitního managementu (každoroční kosení na nízké strniště, důkladné vyhrabání a včasné odklizení biomasy, likvidace náletových dřevin) je vhodné v bezprostřední blízkosti druhu provádět ruční vyhrabání rašeliníků a odstranění trsnatých trav a ostřic.**

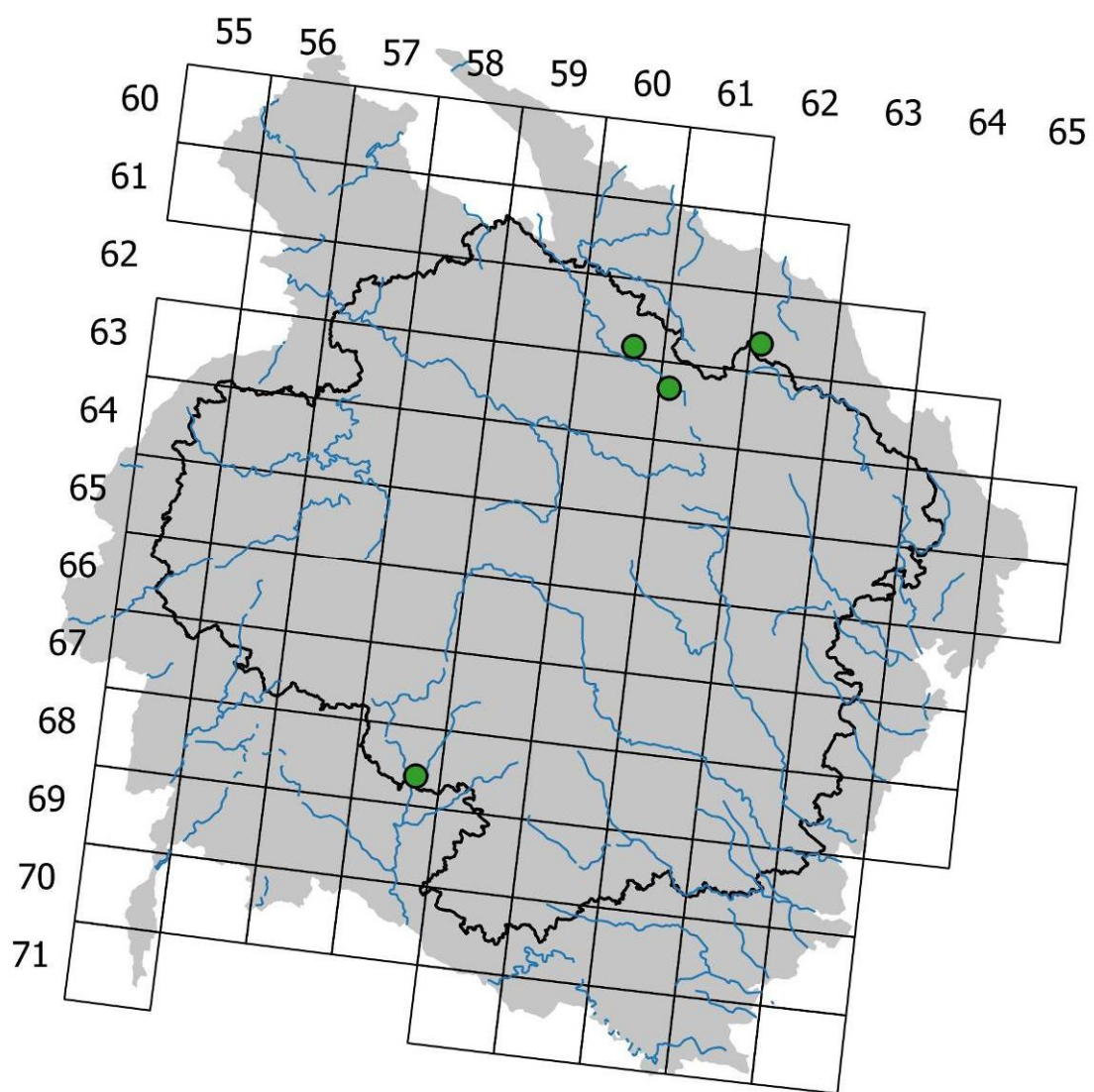
Seznam recentních lokalit

Českomoravská vrchovina – lokality v Kraji Vysočina:

Hluboká u Krucemburku: PR Řeka, komplex slatinných luk 0,5 km SSZ od středu obce, 560 m n. m. (49°40'02"N, 15°51'08"E); **Myslůvka:** VKP Na Klátově, prameniště 850 m JV od obce Myslůvka, 480 m n. m. (49°08'16"N, 15°27'09"E); **Podmoklany:** PR Zlatá louka, slatinná louka 600 m J od středu obce, 470 m n. m. (49°42'52"N, 15°46'25"E).

Českomoravská vrchovina – lokality mimo Kraj Vysočina:

Svratouch: PP U Tučkovy hájenky, rašelinné louky na S okraji obce, 700 m n. m. (49°44'12"N, 16°01'16"E).

Rozšíření druhu *Palustriella commutata*; zelený bod – recentní výskyt, černá linie – Kraj Vysočina, modrá linie – řeky, šedivá plocha – Českomoravská vrchovina.